

РЕШЕНИЕ

№ 141

гр. Пловдив, 15.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛОВДИВ, XXII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Людмила Людм. Митрева

при участието на секретаря Величка Хр. Грабчева
като разгледа докладваното от Людмила Людм. Митрева Гражданско дело № 20215330105965 по описа за 2021 година

Производството по делото е по реда на чл.124 и сл. ГПК.

Образувано е по искова молба от “Банка ДСК“ ЕАД срещу П. П. И., с която са предявени осъдителни иски за присъждане на сумата в размер на 6668.37 лева – главница, дължима по договор за кредит за текущо потребление от ***, изменен с Допълнителни споразумения от 11.11.2016г. и от 30.06.2017 г., 1660.77 лева – договорна възнаградителна лихва за периода 15.03.2019 г. до 08.04.2021 г., 83.31 лева – наказателна лихва за периода 15.04.2019 г. до 08.04.2021 г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда – 09.04.2021 г. до окончателното плащане. Претендират се разноси.

Ищецът се позовава на предсрочна изискуемост, която обявява с връчване на исковата молба.

В срока по чл.131 ГПК е постъпил отговор от назначения на ответника особен представител, който счита исковите за неоснователни. Счита, че уговорките за капитализация на просрочени задължения за договорна лихва към главница е нищожно, доколкото се достига до анатоцизъм. Иска се отхвърляне на исковите.

Пловдивският районен съд, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и по реда на чл. 235, ал. 2, вр. с чл. 12 ГПК, обсъди възраженията, доводите и исканията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени осъдителни иски с правна квалификация: чл.420, ал.1 и ал.2 ТЗ, вр. с чл.9 ЗПК и чл.92 ЗЗД.

За да бъдат уважени така предявените иски ищецът следва да установи валидно сключен договор за заем, в това число предоставяне на заемната сума на заемателя, уговорка за заплащане на договорна възнаградителна лихва, размер и падеж на вземанията, размер на наказателната надбавка, настъпила предсрочна изискуемост на кредита, наличие

на уговорка за заплащане на такси и разноски, какви точно такси са начислени и какви разноски са направени от банката размер на вземанията за такси и разноски, както и че клаузата за наказателна лихва е уговорена индивидуално между страните. Ответникът носи насрещно доказване, а при установяване на горното от ищеца, че е платил в срок вземанията по договора за заем, както и възраженията си за нищожност на договора и клаузите по него.

Видно от договор за кредит за текущо потребление от *** /л.20/, „Банка ДСК“, като кредитодател е предоставила на ответника, като кредитополучател кредит в размер на 7500 лева за срок от 74 месеца, от датата на усвояване. В чл.1, ал.3 от договора е посочено, че кредитът се олихвява с променлив лихвен процент в размер на 14.95 % годишно.

Посочен е ГПР в размер на 16.41 %, както и общо дължимата сума по договора в размер на 11 586.01 лева.

Към договора има погасителен план /л.17/ с посочване на размера на вноските за за главница и лихва, периодичността на плащане и датата на всяко плащане. В този погасителен план отново е посочено как е формиран ГПР и какво включва същия и при какви условия е в посочени размер. Погасителният план е подписан от ответника, което не се оспорва от последния.

От приетата и неоспорена от страните Съдебно-счетоводна експертиза се установява, че ответникът е усвоил сумите по кредита.

Между страните е подписано допълнително споразумение от 11.11.2016 г. и от 30.06.2017 г. към договора за кредит /л.29 и л.40/, като и в двете споразумения към неплатената главница – чиста стойност на кредита се капитализират дължими договорни лихви и наказателни лихви, като главницата нараства с тях. Продължава се срока за плащане на кредита до 30.06.2027 г., променя се падежната дата и размера на вноската. Изготвен е нов погасителен план /л.47./

Съдът приема, че тези споразумения са недействителни в частта, в която към дължимата чиста стойност на кредита са капитализирани договорни и наказателни лихви, доколкото по този начин е налице противоречие с разпоредбата на чл. 294, ал.2 ТЗ и се достига до начисляване на лихви върху лихви – договорни и наказателни. В този смисъл **Решение № 66 от 29.07.2019 г. по т.дело № 1504/2018 г. на ВКС, II ТО.**

От изготвената и приета по делото Съдебно-счетоводна експертиза /л.87/ се установява, че дължимата по договора главница без капитализирани лихви е в размер на 6 086.43 лева, а договорната лихва за периода 15.03.2019 г. до 08.04.2021 г., изчислена върху чистата стойност на главницата, без капитализирани лихви, за този период е в размер на 1594.85 лева.

Ищецът се позовава на настъпила предсрочна изискуемост на вземането за главница.

За да настъпи предсрочната изискуемост е необходимо същата да бъде обявена на длъжника, съгласно чл.60, ал.2 от ЗКИ и указанията, дадени в т.18 от Тълкувателно решение по тълкувателно дело №4/2013г. на ОСГТК на ВКС.

В чл.19.2 от договора /ОУ/ е предвидено, че при забава в плащанията на главница или лихва над 90 дни кредитът се обявява за предсрочно изискуем.

В случая са настъпили обективните предпоставки, предвидени в договора за обявяване на кредита за предсрочно изискуем, доколкото не са заплатени повече от три последователни месечни вноски, а именно за периода от 15.04.2019 г. до 15.03.2021 г.

Липсват доказателства, че предсрочната изискуемост е обявена на длъжника преди завеждане на иска, поради което съдът приема, че тя е настъпила в хода на процеса, с получаване на отговор на исковата молба от ответника – на 01.10.2021 г.

В тази връзка, макар и ответникът да е участвал в производството чрез назначен особен представител, то това не е пречка за обявяване на кредита за предсрочно изискуем, Това е така, тъй като връчването на всички книжа по делото на ответника е надлежно, ако е направено на особения представител и от този момент се пораждат, свързаните с факта на връчване правни последици. В този смисъл е **Решение № 198 от 18.01.2019 г. по т. д. № 193/2018 г. на I т. о. на ВКС.**

С оглед изложеното съдът приема, че в хода на процеса, съгласно чл .235, ал.3 ГПК, е настъпила изискуемостта на всички вноски по кредита.

Искът за главница ще се уважи за размер от **6 086.43 лева**, а за горницата над уважения размер до пълния предявен такъв от 6668.37 лева като неоснователен ще се отхвърли.

Ще се уважи и искът за възнаградителна лихва до сумата от **1594.85 лева**, като за горницата над уважения размер до пълния предявен такъв от 1660.77 лева, искът като неоснователен ще се отхвърлен.

Съдът приема за дължими именно тези суми, доколкото прие, че споразуменията, сключени между страните, с което към дължимата чиста стойност на кредита се капитализират лихви е недействително, като тези суми са съобразени с тази недействителност и дава сметка за дължимите по договора суми без направената капитализация.

Като законна последица от уважаване на иска за главница ще се присъди и законна лихва върху същата, считано от датата на настъпване на предсрочната изискуемост – 01.10.2021 г. до окончателното плащане, доколкото законна лихва се претендира от ищеца върху цялата главница в размер на 6086.43 лева, а тя е дължима в такъв размер именно от тази дата.

По отношение на обезщетението за забава – лихвена надбавка

В чл.19.1 от ОУ, неразделна част от договора е уговорена, че при забава на плащане на месечната вноска от деня следващ падежната дата, определена в договора, частта от вноската представляваща главница се олихвява с договорения лихвен процент, увеличен с надбавка за забава в размер на 10 пункта.

Съгласно чл.33 ЗПК при забава на потребителя кредиторът има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забавата, която не може да е по-голяма от законната лихва. Съдът приема, че клаузата по чл.19.1 ОУ е недействителна в частта, в която е предвидено обезщетението за забава да е над 10 пункта /законната лихва/ плюс договорния лихвен процент.

В случая се претендира размер на обезщетението от 83.31 лева за периода 15.04.2019 г. до 08.04.2021 г.

По реда на чл.162 ГПК, с помощта на онлайн калкулатор, съдът изчисли размерът на законна лихва за периода 15.04.2019 г. до 08.04.2021, въз основа на вноските за главница с

настъпил падеж за този период, съгласно погасителния план от 30.06.2017 г. /л.47/, който възлиза на размер на около 100 лева, а именно над търсения от ищеца, предвид което съдът приема, че искът е основателен и следва да бъде уважен за пълния предявен размер. Претенцията на ищеца за посочения период не надхвърля размера на законната лихва, не е начисляван допълнително договорния лихвен процент, в която част клаузата е недействителна, поради което този иск за сума от **83.31 лева** – обезщетение за забава ще се уважи в пълен размер.

По отговорността за разноските:

С оглед изхода на спора право на разноски се пораждат за двете страни.

Ищецът доказва следните разноски – 383.16 лева – платена държавна такса, 750 лева – платен депозит за особен представител на ответника /л.70/ и 180 лева – платен депозит за ССЧЕ.

В исковото производство ищецът се е представлявал от юрисконсулт. Претендира се юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя на основание чл.78, ал.8 ГПК, във вр. с чл.37 ЗПП, във вр. с чл.25, ал.1, вр. с ал.2 ЗПП на 100 лева, като взе предвид конкретната фактическа и правна сложност, проведените съдебни заседания и извършените процесуални действия. Общо разноски в исковото производство 1413.16 лева, от които на основание чл.78, ал.1 ГПК, съразмерно с уважената част от претенцията ще се присъди сума в размер на **1304.32 лева**.

На основание чл.77 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на вещо лице Й.П. сумата в размер на 150 лева, увеличен депозит за изготвяне на Съдебно-счетоводна експертиза с Протоколно определение от 15.12.2021 г.

Ответникът е участвал в производството чрез особен представител и не е доказал направата на разноски.

Така мотивиран, Пловдивският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА П. П. И., ЕГН *****, с адрес: *** **ДА ЗАПЛАТИ НА** “Банка ДСК” АД, ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Московска“ № 19, представлявана от и. д. В. М. С. и Д. Н. Н. сумата в размер на **6086.43 лева** – главница, дължима по договор за кредит за текущо потребление от ***, изменен с Допълнителни споразумения от 11.11.2016г. и от 30.06.2017 г., **1594.85 лева** – договорна възнаградителна лихва за периода 15.03.2019 г. до 08.04.2021 г., **83.31 лева** – наказателна лихва за периода 15.04.2019 г. до 08.04.2021 г., ведно със законната лихва върху главницата от 0 1.10.2021 г. до окончателното плащане, както и сумата в размер на **1304.32 лева** – разноски в производството, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за присъждане на главница над уважения размер до пълния предявен размер от 6668.37 лева и договорна лихва над уважения размер до пълния предявен размер от 1660.77 лева, както и претенцията за законна лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба - 09.04.2021 г. до 30.09.2021 г., като неоснователни.

ОСЪЖДА “Банка ДСК” ЕАД, ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Московска“ № 19, представлявана от и. д. В. М. С. и Д. Н. Н. **ДА ЗАПЛАТИ НА** вещо лице Й. П. П., с адрес: ***, на основание чл.77 ГПК, сумата в размер на **150 лева** – допълнителен депозит за ССЧЕ.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Пловдивския окръжен съд.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Пловдив: _____